

NUMUNE KABUL, KORUMA, TAŞIMA ve İMHA PROSEDÜRÜ

Doküman No: NK-PR-001

İlk Yayın Tarihi: 28.04.2008

Rev.No/Tarih: 10/09.07.2013

Sayfa No: 1/5

1. AMAÇ

KTÜ-YUAM'a analiz için getirilen numunelerin;

- Uygun koşullarda getirildiğinin kontrolünü,
- Kabulünü,
- Uygun koşullarda korunmasını /depolanmasını yapabilmek ve
- Kabulünden raporlamasına değin ilgili süreçte gizliliğini sağlayarak tanınmasını ve izlenebilirliğini sürdürecektir iş akışını, yetki ve sorumlulukları tanımlamaktır.

2. KAPSAM

Analiz edilmek üzere, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ve diğer müşterilerden **KTÜ-YUAM**' a gelen tüm numuneleri kapsar.

3. SORUMLULAR

- Müdür Yardımcısı (Teknik)
- Numune Kabul Sorumlusu
- Laboratuvar Sorumluları
- Satın Alma/Depolama Sorumlusu

4. İLGİLİ BİRİMLER

- Numune Kabul
- Laboratuvarlar
- Satın Alma/Depolama

5. UYGULAMA

5.1. NUMUNE KABULU

5.1.1. EPDK yetkilisi tarafından **Numune Teslim Tutanağı**, **Numune Alma Tutanağı** ve **Ulusal Marker Tespit Tutanağı** ile birlikte getirilen numunelerin kontrol ve kabulü, aşağıdaki kriterler doğrultusunda numune kabul sorumlusu tarafından yapılarak analiz için kabul edilenler "**EPDK Numune Kabul/Kayıt Defteri**"ne işlenir.

- Fuel Oil, Gazyağı, Yakıt Nafta için analiz numunesi (1L) ve Şahit (1L), Yakıtbiodizel, Otobiodizel, Jet Yakıtı, Denizcilik Yakıtı ve *türü belli olmayan numune* için analiz numunesi (3 L) ve Şahit (1L), Motorin ve Benzin için analiz numunesi (4L) ve Şahit (1L) getirilmelidir (1'er litrelik şişelerde ve şişenin %70-80'i dolu olmalıdır). Numune miktarları; numune türü ve talep edilen parametrelere göre değişiklik gösterebilir.

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Müdür Yardımcısı (Teknik)	Kalite Yöneticisi	Müdür

NUMUNE KABUL, KORUMA, TAŞIMA ve İMHA PROSEDÜRÜ

Doküman No: NK-PR-001

İlk Yayın Tarihi: 28.04.2008

Rev.No/Tarih: 10/09.07.2013

Sayfa No: 2/5

- Akaryakıt numuneleri için numune kabı olarak cam şişeler kullanılmalı ve şişe ağzı sızdırmaz kapakla kapatılmış olmalıdır.
- Numunenin etiket bilgileri numune kabı üzerinde tam (Numune adı, kuruluş adı, numune kodu, numunenin alınış tarihi ve saati gibi) ve okunabilir olmalıdır.
- Mühür ve numunenin fiziksel özellikleri kontrol edilmelidir. Mühür sağlam ve usulüne uygun olmalıdır. Mühür herhangi bir nedenle zarar görmüş veya numunede görünüş ve homojenlik açısından bir uygunsuzluk saptanır ise numune kabul edilmez veya şartlı olarak (raporda yazılmak kaydıyla) kabul edilir.
- Muayene sevk kağıdı veya numune teslim tutanağı üzerinde analizi istenen parametreler belirtilmelidir. İstenilen analizler belirtilmediğinde ise Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik' te / Muayene Raporlarının Tanziminde İncelenecek Özelliklere İlişkin Usul ve Esaslar'da öngörülen analizler yapılır. Ayrıca talep edilen analizlerin yapılabilirliği (önceden teyit istenmemişse) belirlenmelidir.

5.1.2. Numune Kabul Sorumlusu tarafından; merkezimize kabul edilen EPDK numuneleri için TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) UME (Ulusal Metroloji Enstitüsü) Ulusal Marker Referans Cihazı Veri Sistemine; numune alma tutanağındaki bilgiler (Numune No, Numune Adı, Kurumun adı, Tutanak No, Lisans No, Etiket No, Saha Ölçüm Sonucu, Saha Ölçüm Tarihi, Saha Ölçüm Cihazı No, AKİS Durumu, Akaryakıt Türü, Numunenin alındığı yer, Numune Türü, Tesisin Bulunduğu İl v.b.) ile giriş yapılır.

5.1.3. EPDK dışındaki müşteriler tarafından gönderilen tüm analizler için **Analiz Talep Formu** ile birlikte gelen numunelerin kontrol ve kabulü, numune kabul sorumlusu tarafından Madde 5.1.1 de belirtilen kriterler doğrultusunda değerlendirilerek analiz için kabul edilenler **"Numune Kabul/Kayıt Defteri"**ne işlenir.

Gelen numuneler için **Numune Alındı / Red Belgesi** doldurularak; bir nüshası müşteriye verilir, diğer nüshası kurumumuzda kalır.

Müşterilere **TS 900-1 Petrol Sıvıları – Elle Numune Alma** standardına göre numunelerin alınması tavsiye edilir.

Numuneler analiz edilirken fark edilen olumsuz bir durum ilgili **Laboratuvar Analiz Kayıt Formu** ile **Laboratuvar Analiz İzleme Formu**'nda daha sonra sonuçların verildiği **Analiz Sonuç Raporu**'nda belirtilir.

5.1.4. Gelen numunelerde herhangi bir uygunsuzluk saptanması durumunda;

- Usulüne uygun teslim edilmeyen veya gönderilmeyen numunelere işlem yapılmaz ve konu en geç 3 iş günü içerisinde müşterilere bildirilir (Elden getirilmişse teslim alınmaz, kargo ile gönderilmişse müşteri aranarak numunenin uygunsuzluğu nedeniyle analize alınamayacağı

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Müdür Yardımcısı (Teknik)	Kalite Yöneticisi	Müdür

NUMUNE KABUL, KORUMA, TAŞIMA ve İMHA PROSEDÜRÜ

Doküman No: NK-PR-001

İlk Yayın Tarihi: 28.04.2008

Rev.No/Tarih: 10/09.07.2013

Sayfa No: 3/5

bildirilir, numunenin iadesi sağlanır ve uygun koşullarda numune gönderilmesi sağlanır).

- Reddedilen numuneler açıklaması ile birlikte **Numune Alındı/ Red Belgesi**'ne kaydedilir.
- Şartlı kabul edilen numunelerde kabul defterinden başlayarak analiz sonuç raporu da dahil olmak üzere tüm kayıtlarda bu uygunsuzluk durumu tanımlanır.

5.2. NUMUNELERİN TANIMLANMASI

KTÜ-YUAM'a analiz için gönderilen, kabulü ve kaydı yapılan numunelere, kabulünden sonuçların raporlamasına ve numunenin imhasına değin geçen süreçte gizliliğini sağlayacak şekilde tanınmasını ve izlenebilirliğini sağlamak üzere **KTÜ-YUAM** Kodu verilir.

Kodlama sistemi **XAB – 0000/Z** şeklindedir.

Burada;

X: EPDK tarafından gönderilen numunelerde "E" diğer numunelerde ise "D" ve çalışma numunelerinde "R" ile gösterilir.

AB: Yılın son iki rakamını gösterir.

0000: Toplam numune sayısı (EPDK' dan gelen numuneler ve Diğer numuneler kendi içlerinde sıralanırlar). 9999 olduğunda sıfırlanır.

Z: Numune Türü { Benzin: B; Fuel Oil [*Kalorifer Yakıtı (Fuel Oil 4), Fuel Oil (Fuel Oil 3), Yüksek Kükürtlü Fuel Oil (Fuel Oil 6)*]: F; Gaz Yağı: G; Motorin: M; Otobiodizel: O; Yakıtbiyodizel: Y; Yakıt Nafta: N; Jet Yakıtı: J; Denizcilik Yakıtı: S; *Türü Belli Olmayan Numune: U* }

Hazırlanan numune etiketlerine yukarıdaki şekilde oluşturulan numune kodu, numune kabul sorumlusu tarafından yazılır ve her bir numune kaplarına (şahit numune dahil) yapıştırılır ve analiz izleme formlarına işlenerek laboratuvar sorumlularına teslim edilir. Bu kod ilgili analiz kayıt formlarına yazılarak analizlerin gizlilik ve izlenebilirliği sağlanmış olur.

5.3. NUMUNELERİN KORUNMASI

- Analiz edilecek olan, şahit ve artık numuneler aşağıda belirtildiği gibi türlerine göre uygun koşullarda muhafaza edilir.

Motorin, Otobiyodizel, Yakıtbiyodizel, Gazyağı ve Jet Yakıtı (+10) – (+13) °C sıcaklığındaki soğuk depoda,

Fuel Oil ve Denizcilik Yakıtı oda sıcaklığında,

Benzin ve Yakıt Nafta 0 - 4 °C sıcaklığındaki buzdolaplarında

(Numunelerin özel bir saklama koşulu yoksa veya belirtilmemişse, numuneler bu şartlar altında saklanır.)

- Red edilerek işlem yapılmayan numuneler, Numune Kabul sorumlusu tarafından uygun

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Müdür Yardımcısı (Teknik)	Kalite Yöneticisi	Müdür

NUMUNE KABUL, KORUMA, TAŞIMA ve İMHA PROSEDÜRÜ

Doküman No: NK-PR-001

İlk Yayın Tarihi: 28.04.2008

Rev.No/Tarih: 10/09.07.2013

Sayfa No: 4/5

koşullarda muhafaza edilir.

- Şahit numune, Numune Kabul Sorumlusu tarafından yediemin sıfatıyla saklanır. Şahit numune ancak **Analiz Sonuç Raporu**'nun düzenlenme tarihini izleyen 90 gün içerisinde konuya ilişkin her hangi bir adli veya idari soruşturma başlatılmaması halinde 90 günün sonunda imha edilir. Adli veya idari soruşturma başlatılması halinde, şahit numune soruşturma ve yargı süreci tamamlanana kadar yukarıda belirtildiği şekilde muhafaza edilir. Kurumdan teyit alınmadan şahit numuneler imha edilemez.
- Analiz edilen numunedan artan kısım **Analiz Sonuç Raporu**'nun düzenleme tarihini takip eden 5 iş günü süresince uygun koşullarda saklanır.

5.4. NUMUNELERİN İMHASI

Bekleme süresi biten artık ve şahit numuneler, cinslerine göre varillere boşaltılarak atık deposunda bekletilir (Şahit numunelerin imhası için "Şahit Numune İmha Formu" doldurularak kayıt altına alınır) ve gerektiğinde sözleşmeli lisanslı atık taşıyıcısına teslim edilir. Uygun çıkan numuneler toplanır ve kurum araçlarında kullanılır. Bunun için bir tutanak tutulur. Diğerleri tehlikeli atık olarak **Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği**'ne göre imha edilir.

6. Bu prosedürün uygulanması ile ortaya çıkan kayıtlar **Kayıtların Kontrolü Prosedürü**'ne uygun olarak saklanır.

7. KAYITLAR

- Numune Teslim Tutanağı
- *Numune Alma Tutanağı*
- *Ulusal Marker Tespit Tutanağı*
- Muayene Sevk Kağıdı
- Analiz Talep Formu
- Numune Kabul / Kayıt Defteri
- EPDK Numune Kabul / Kayıt Defteri
- Laboratuvar Analiz İzleme Formu
- Laboratuvar Analiz Kayıt Formu
- Analiz Sonuç Raporu
- Numune Alındı/ Red Belgesi
- Sıcaklık Kontrol Kayıt Formu
- Numunelerin KTÜ Kurum İçi Birimlerinde Kullanılması Tutanak Formu
- Şahit Numune İmha Formu

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Müdür Yardımcısı (Teknik)	Kalite Yöneticisi	Müdür

NUMUNE KABUL, KORUMA, TAŞIMA ve İMHA PROSEDÜRÜ

Doküman No: NK-PR-001

İlk Yayın Tarihi: 28.04.2008

Rev.No/Tarih: 10/09.07.2013

Sayfa No: 5/5

8. İLGİLİ DOKÜMAN ve REFERANSLAR

- Kayıtların Kontrolü Prosedürü
- Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

9. REVİZYON NEDENİ

- Sorumlu Yönetici ifadesinin **Müdür** olarak değiştirilmesi
- Kodlama Sisteminde değişiklik
- Logo değişikliği
- (Revizyon 5): madde 5.3. soğuk deponun sıcaklığı gibi ilaveler yapılması
- Revizyon No 6 : Madde 5.1.1, 5.1.3,5.3 ve 5.4'e ilaveler yapılması
- Revizyon No 7 : Logo Değişikliği, KTÜ-PAL adının KTÜ-YUAM olarak değiştirilmesi, Madde 5.1.1.'e Denizcilik yakıtı, Jet Yakıtı ve Kömür'den analiz için istenen miktarların ilavesi, Madde 5.2' e Denizcilik yakıtı, Jet Yakıtı ve Kömürün Kodlama sisteminin tanımlanması ve madde 5.3'e numunelerin korunması ile ilgili bilgi eklenmesi
- Revizyon No 8: Madde 5.1.1., 5.2., 5.3'den Kömür ile ilgili bilgilerin çıkarılması ve madde 5.1.'e benzin ve motorin analiz numunesinin 4L getirilmeli şeklinde değiştirilmesi
- Revizyon No 9: Madde 3 Müdür yerine Müdür Yardımcısı (Teknik) olarak sorumlunun değiştirilmesi, Madde 5.1.1'e "Numune miktarları, numune türü ve talep edilen parametrelere göre değişiklik gösterebilir" ibaresi eklenmesi, madde 5.2' de kodlama sisteminde değişiklik, madde 5.3' de "Kurumdan teyit alınmadan şahit numuneler imha edilemez" ibaresi eklenmesi
- *Revizyon No 10: Madde 5.1.1. Numune Alma Tutanağı, Ulusal Marker Tespit Tutanağı, türü belli olmayan numune adı ilavesi, istenen analizlere ilişkin madde ilavesi, madde 5.1.2. ulusal marker referans cihazı veri sistemi ilavesi, madde5.2'de Numune Tanımına türü belli olmayan numune kodu ve Fuel Oil türlerinin tanımı ilavesi, Madde 7 Kayıtlara ilave*

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Müdür Yardımcısı (Teknik)	Kalite Yöneticisi	Müdür